

หน้าที่ของการสลับภาษาไทยกับภาษาจีนแต้จิ๋วของคนไทย เชื้อสายจีนในชุมชนเยาวราช

THAI-TEOCHEW CODE-SWITCHING FUNCTIONS IN THE SPEECH OF THE CHINESE THAI IN
YAOWARAT COMMUNITY

วิลาสินี ดาราฉาย

ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail : wila23@hotmail.com

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. ภาควิชาภาษาศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail : amaraprasithratsint@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาหน้าที่ของการสลับภาษาไทยกับภาษาจีนแต้จิ๋วของคนไทยเชื้อสายจีนที่เป็นผู้รู้สองภาษา และเพื่อพิสูจน์ว่าเมื่อสลับจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง การสลับภาษามีหน้าที่ในระบบการสื่อสาร การเก็บข้อมูลทำโดยบันทึกและถอดเสียงการสนทนาภาษาจีนแต้จิ๋วระหว่างผู้บอกภาษาซึ่งเป็นคนไทยเชื้อสายจีนรุ่นที่ 2 ที่เติบโตในเยาวราชจำนวน 20 คน กับผู้ช่วยวิจัยที่พูดภาษาจีนแต้จิ๋วได้ ผลการวิจัยพบว่า หน้าที่ของการสลับภาษามีทั้งหมด 6 หน้าที่ คือ การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง การอุทาน การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ การอธิบายเพิ่มเพื่อทำให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น และการทำให้ข้อความเป็นเรื่องส่วนตัว

คำสำคัญ : หน้าที่ของการสลับภาษา ภาษาไทย ภาษาจีนแต้จิ๋ว คนไทยเชื้อสายจีน ชุมชนเยาวราช

ABSTRACT

This paper aims to study the Thai-Teochew code-switching of the Chinese Thai who can speak the two languages, and to verify its actual functions in a communication system. The data were collected from 20 Thai-Teochew Chinese bilingual speakers who are of the second generation and have been living in Yaowarat Community, or Bangkok's Chinatown. The natural speech data were transcribed from the conversation between the subjects and a Thai-Teochew Chinese research assistant. The result suggests that there are six Thai-Teochew code-switching functions: quotation, addressee specification, interjection, reiteration, message qualification, and personalization of the message.

KEYWORDS: Code-Switching Function, Thai, Teochew, Chinese Thai, Yaowarat Community

บทนำ

เมื่อสังเกตการใช้ภาษาของคนไทยเชื้อสายจีนแต่จิว ในกรุงเทพมหานครพบว่า มีจำนวนมากที่เป็นผู้รู้สองภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาจีนแต่จิว พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) (ราชบัณฑิตยสถาน, 2553) บัญญัติ ความหมายของผู้รู้สองภาษา คือ “ผู้รู้และใช้ภาษาได้สอง ภาษา โดยที่ทั้งสองภาษาเป็นภาษาแม่ หรือภาษาหนึ่งเป็น ภาษาแม่ แต่อีกภาษาหนึ่งเป็นภาษาที่เรียนรู้เป็นภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ” จากการสำรวจ ชาวจีนในชุมชน เขียวราชเบื้องต้นพบว่า คนไทยเชื้อสายจีนแต่จิวใช้ทั้ง ภาษาไทยและภาษาจีนแต่จิวสนทนากันในชุมชน รวมทั้ง ภายในครอบครัว และการสลับภาษาระหว่างภาษาไทยกับ ภาษาจีนแต่จิวยังเกิดขึ้นทั่วไปในชุมชน ทวี วัตงาม (2540) กล่าวว่า ถนนเขียวราช ถูกขนานนามว่าเป็นถนนสาย “ไชน่า ทาวน์” ของเมืองไทย เพราะอาจกล่าวได้ว่าตลอดสายเป็น แหล่งทำมาหากินและที่อยู่อาศัยของคนจีน ดังนั้น ชุมชน เขียวราชจึงเป็นชุมชนที่น่าสนใจศึกษาเรื่องสลับภาษาของ คนไทยเชื้อสายจีนแต่จิว

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาหน้าที่ของการสลับภาษาไทยกับภาษาจีน แต่จิวของคนไทยเชื้อสายจีนที่เป็นผู้รู้สองภาษา และเพื่อ พิสูจน์ว่าเมื่อสลับจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง การสลับ ภาษา มีหน้าที่ในระบบการสื่อสาร

2. สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานตามข้อเสนอของกัมเปอร์ซ (Gumperz, 1982) ว่า หน้าที่ของการสลับภาษาของคนไทย เชื้อสายจีนในชุมชนเขียวราชมี 6 หน้าที่ ได้แก่ การบ่งชี้สิ่งที่ อ้างถึง (Quotation) การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง (Addressee specification) การอุทาน (Interjection) การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ (Reiteration) การอธิบายเพิ่มเพื่อ ทำให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น (Message qualification) และ

การทำให้ข้อความเป็นเรื่องส่วนตัว (Personalization versus objectivization)

ผลงานที่สำคัญเกี่ยวกับการสลับภาษา

1. ภาพรวมของการศึกษาการสลับภาษาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

การศึกษาเรื่องสลับภาษา ไมสเกน (Muysken อ้างใน Mesthrie, 2011: 301) กล่าวว่า เป็นเวลากว่าสาม ทศวรรษมาแล้วที่การศึกษาการสลับภาษาเป็นส่วนหนึ่ง ที่ สำคัญของการศึกษาทางภาษาศาสตร์ นับตั้งแต่การตีพิมพ์ งานวิจัยของปีอบแลค (Poplack, 1980) ที่นำเสนอ การวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนาของชาวเปอร์โตริกันที่รู้สอง ภาษา คือ ภาษาอังกฤษและภาษาสเปนในนิวยอร์ก และระบุ ว่าการสลับภาษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของบรรทัดฐานใน การสนทนาของชุมชนผู้รู้สองภาษา แวนดัม (Van Dulm, 2007: 9) อธิบายว่า ที่ผ่านมามีงานวิจัยเรื่องสลับภาษาแบ่ง ได้เป็น 2 แนวทาง คือ งานวิจัยทางด้านไวยากรณ์และด้าน ภาษาศาสตร์สังคม สอดคล้องกับคำกล่าวของบอสเทเป (Boztepe, 2003: 3) ที่ว่า การศึกษาการใช้ภาษาสลับสอง ภาษาหรือมากกว่าสองภาษาในบทสนทนาถูกพัฒนาไปใน แนวทางที่แตกต่างกัน 2 แนวทางอย่างชัดเจน คือ แนวทาง เชิงโครงสร้าง (Structural approach) และแนวทางเชิง ภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic approach) โดยการ ศึกษาเชิงโครงสร้างให้ความสำคัญกับมุมมองทางไวยากรณ์ ของการสลับภาษา มุ่งระบุเงื่อนไขบังคับทางวากยสัมพันธ์ (Syntactic constraints) และเงื่อนไขบังคับของหน่วยคำและ วากยสัมพันธ์ (Morphosyntactic constraints) ของการสลับ ภาษา ในขณะที่งานวิจัยตามแนวทางของภาษาศาสตร์สังคม มองว่า การสลับภาษาเป็นปรากฏการณ์ระดับสัมพันธสาร (Discourse) คำถามวิจัยทางด้านภาษาศาสตร์สังคมจึง มุ่งเน้นไปที่การตอบคำถามของงานวิจัย เช่น การสลับภาษา เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคมอย่างไร หรือหน้าที่ทางสัมพันธ-

ธสารที่เฉพาะเจาะจงในการสลับภาษาคืออะไร ซึ่งความเห็นของทั้งแวนดัลม (Van Dulm, 2007) และบอสเตเป (Boztepe, 2003) เป็นไปในทิศทางเดียวกับที่แซนคอฟฟ์และป๊อปแลค (Sankoff and Poplack, 1981) เสนอไว้ว่า การศึกษาการสลับภาษามี 2 ประเภท คือ การศึกษาเพื่อทำความเข้าใจสถานการณ์การสลับภาษาภายใต้กรอบความคิดของสังคมแบบจุลภาค โดยพิจารณาถึงเป้าหมายของการใช้การสลับภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ หน้าที่ของการสลับภาษาในการสื่อสาร และการตีความทางสังคม ส่วนอีกประเภท คือ การศึกษาเพื่อหาไวยากรณ์ของการสลับภาษา ซึ่งบอสเตเป (Boztepe, 2003: 3) ได้สรุปว่า แนวทางการศึกษาการสลับภาษาทั้งสองแนวทาง คือ เชิงโครงสร้างและเชิงภาษาศาสตร์สังคมไม่ได้มีความขัดแย้งกัน เพียงแต่เป็นการศึกษาด้วยแนวคิดที่ต่างกัน กล่าวคือ แนวคิดหนึ่งพยายามระบุหาองค์ประกอบทางโครงสร้างจากรูปแบบหน่วยคำและวากยสัมพันธ์ (Morphosyntactic pattern) ภายใต้กฎไวยากรณ์ของการสลับภาษา ส่วนอีกแนวคิดหนึ่งต้องการอธิบายว่าทำไมผู้รู้สองภาษาถึงใช้การสลับภาษาในการสนทนา

2. นิยามของการสลับภาษา

การสลับภาษามีความหมายแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ความหมายที่ให้การสลับภาษา (Code-switching) ครอบคลุมทั้งการสลับภาษาภายในประโยค (Intra-sentential) และการสลับภาษาระหว่างประโยค (Inter-sentential) เช่น ไมเออร์-สกอตตัน (Myers-Scotton, 1993) ให้นิยามการสลับภาษา คือ การสลับวิธภาษาภายในบทสนทนาเดียวกัน ส่วนมิลรอยและไมสเกน (Milroy and Muysken, 1995: 7) นิยามความหมายของการสลับภาษา คือ การใช้ภาษาโดยผู้รู้สองภาษาหรือมากกว่าสลับไปมาภายในบทสนทนาเดียวกัน ความหมายการสลับภาษาของทั้งไมเออร์-สกอตตัน มิลรอยและไมสเกน เป็นคำนิยามแบบกว้างที่ไม่แบ่งแยกว่าการสลับภาษาเกิดขึ้นในระดับประโยค

หรือระหว่างประโยค แตกต่างจากนักวิจัยอีกกลุ่ม (Kachru, 1983; Singh, 1985; Sridhar and Sridner, 1980 อ้างใน Boztepe, 2003) ที่ให้นิยามความหมายของการสลับภาษา (Code-switching) เฉพาะเป็นการสลับภาษาระหว่างประโยคเท่านั้น ส่วนการสลับภาษาภายในประโยคใช้คำว่า การปนภาษา (Code-mixing) ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์การสลับภาษารวมทั้งการสลับภาษาภายในประโยคและการสลับภาษาระหว่างประโยค ผู้วิจัยจึงให้คำจำกัดความของการสลับภาษา คือ การใช้ภาษาหนึ่งในทุกระดับ ได้แก่ หน่วยคำ คำ วลี ประโยค สลับกับอีกภาษาหนึ่งโดยผู้รู้สองภาษาหรือมากกว่าสองภาษา เพื่อวิเคราะห์ทั้งการสลับภาษาภายในประโยคและระหว่างประโยค

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสลับภาษา

งานวิจัยนี้อาศัยหลักเกณฑ์การวิเคราะห์หน้าที่ของการสลับภาษาจากงานของกัมเปอร์ซ (Gumperz, 1982) ซึ่งอธิบายไว้ว่า การสลับภาษามีหน้าที่ในระบบการสื่อสารสมาชิกในชุมชนสามารถตกลงร่วมกันในการตีความการสลับภาษาในบริบท (Context) ซึ่งทำให้การสลับภาษามีกฎเกณฑ์และมีการรับรู้ร่วมกัน โดยกัมเปอร์ซระบุหน้าที่ของการสลับภาษาในการสื่อสารไว้ 6 หน้าที่ ได้แก่ (ตัวอย่างทั้งหมดอ้างอิงจาก Gumperz, 1982)

1. การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง (Quotations) เช่น การสลับภาษาอังกฤษกับภาษาฮินดี "I went to Agra, to *maine* *apne bhaiko bola ki* (then I said to my brother that), if you come to Delhi you must buy some lunch."

2. การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง (Addressee specification) เช่น การสลับภาษาอังกฤษกับภาษาฮินดีของสามีเมื่อเจาะจงพูดกับภรรยาต่อหน้าแขกชาวฮินดี

ภรรยา: *Pipamint piyeṅgi ap* (will you have some peppermint)?

แขก: *Piyēṅgi* (drink)?

ภรรยา: *Pinekihi Čiz hai* (that is what it's for, drinking).

แขก: *Ye kaise piya iata hai* (how can I drink it)?

สามี: But she doubts us, *ki isme kuč alcohol to nah ĩ* (there might be some alcohol in it).

สามี: [หันไปพูดกับภรรยา] Put it in a glass of her.

3. การอุทาน (Interjections) เช่น การสลับภาษาสเปนกับภาษาอังกฤษ

A: Well, I'm glad I met you.

B: *Andele pues* (O.K. swell). And do come again. Mm?

4. การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ (Reiteration) เช่น การสลับภาษาอินดีกับภาษาอังกฤษของพ่อที่กำลังสอนลูกชายว่าอย่า “*Baju-me jao beta, andar mat* (go to the side son, not inside). Keep to the side.”

5. การอธิบายเพิ่มเพื่อให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น (Message qualification) เช่น การสลับภาษาอังกฤษกับภาษาสเปน “We've got all... all these kids here right now. *Los que estan ya criados aquí, no los que estan recein venidos de México* (those that have been born here, not the ones that have just arrived from Mexico). They all understood English.”

6. การทำให้ข้อความ เป็น เรื่อง ส่วน ตัว (Personalization vs. objectivization) เช่น ในบทสนทนา B สลับเป็นภาษาอังกฤษพูดถึงความรู้สึกของ Lipa และสลับกลับเป็นภาษาอินดีเพื่อบอกละเอียดที่ตั้งใจทำเป็นส่วนตัว

A: *Tera nam liya, lipa ka nam liya* (he mentioned you, he mentioned Lipa)

B: *aha kya kakne* (ah what should I say) she'll be flattered. *Aj maileke a rahi thi na* (today I was going to bring her see).

กัมเปิร์ซ (Gumperz, 1982) อธิบายว่า หน้าที่ของการสลับภาษาทั้ง 6 หน้าที่คล้ายกับตัวบอกความหมายจากบริบท (Contextualization cues) ซึ่งเป็นได้ทั้งสถานการณ์ภาษาและจากตัวภาษาเอง ปีเตอร์ เอาเออร์ (Auer, 1992: 24) กล่าวว่า ตัวบอกความหมายจากบริบท คือ รูปนัย (Form) ทุกอย่างที่ผู้ร่วมสนทนาใช้เพื่อสร้างบริบททางภาษาสำหรับการตีความถ้อยความที่เฉพาะเจาะจง คุณสมบัติของตัวบอกความหมายจากบริบทมี 5 คุณสมบัติ ได้แก่

1. ความซ้ำซ้อนของรหัสและการเกิดร่วมของตัวบอกความหมายจากบริบท เช่น การลงน้ำหนักพยางค์ การมอ และ การแสดงท่าทางร่วมกันเพื่อเป็นตัวบอกความหมายจากบริบท

2. การไม่มีสิ่งอ้างถึงของตัวบอกความหมายจากบริบท ซึ่งแตกต่างจากคำศัพท์ที่มีสิ่งอ้างถึง

3. การเปรียบเทียบ เช่น การสลับภาษาเป็นตัวบอกความหมายจากบริบทเพราะมีการเปรียบเทียบระหว่างภาษาสองภาษา

4. ความเป็นธรรมชาติและเป็นแบบแผนของตัวบอกความหมายจากบริบท เช่น การหยุด คือ ตัวบอกความหมายจากบริบทที่เป็นธรรมชาติในการเปลี่ยนผลัด ส่วนการสลับภาษา คือ ตัวบอกความหมายจากบริบทที่เป็นแบบแผนขึ้นอยู่กับชุมชนและวัฒนธรรม

5. การบ่งชี้ทั้งโครงสร้างความรู้เดิม (Schemata) และบทบาททางสังคม (Social roles) ของตัวบอกความหมายจากบริบท เช่น ในการสนทนาระหว่างหมอกับคนไข้ ตัวบอกความหมายจากบริบทในการเปลี่ยนผลัดซึ่งเป็นโครงสร้างความรู้เดิมของคู่สนทนา สามารถบ่งชี้บทบาททางสังคมระหว่างหมอกับคนไข้ได้ด้วย คือ ทำให้สิทธิในการเลือกเปลี่ยนผลัดของคนไข้จำกัดเมื่อเทียบกับสิทธิของหมอ

เบตสัน (Bateson, 1959 อ้างใน Auer, 1992) อธิบายว่า ความหมายของ อภิการสื่อสาร (Metacommunication) มีความหมายใกล้เคียงกับตัวบอกความหมายจากบริบทของกัมเบิร์ต โดยให้ความหมายของ อภิการสื่อสารว่า คือ ข้อมูลที่ผู้ปฏิสัมพันธ์ต้องการสื่อสาร นอกเหนือจากข้อความ เพื่อบ่งชี้ขอบเขตและประเภทของข้อความ

วิธีดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า การสลับภาษาไทยกับภาษาจีนแต่ใจของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนเยาวราชมีหน้าที่และจะพบหน้าที่ของการสลับภาษาทั้ง 6 หน้าที่ในการสลับภาษาของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนเยาวราช ได้แก่ การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง การอุทาน การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ การอธิบายเพิ่มเพื่อทำให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น และการทำให้ข้อความเป็นเรื่องส่วนตัว โดยมีขั้นตอนการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยเข้าไปทำความรู้จักและสร้างความคุ้นเคยกับคนในชุมชนเยาวราช เพื่อคัดเลือกผู้บอกภาษาแบบเจาะจง (Purposive selection) กำหนดให้เป็นเชื้อสายจีนรุ่นที่ 2 ที่เป็นผู้รู้สองภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาจีนแต่ใจ เต็มโตในเยาวราช จำนวน 20 คน

1.2 หลังจากคัดเลือกผู้บอกภาษาจำนวน 20 คน ที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้และคุ้นเคยกันแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยเก็บข้อมูลที่พูดภาษาจีนแต่ใจได้จึงขออนุญาตไปเก็บข้อมูลที่บ้านหรือที่ร้านค้าของผู้บอกภาษา

1.3 ผู้วิจัยเตรียมหัวข้อการสนทนาให้มีความหลากหลายเพื่อให้การสนทนาเป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติ หัวข้อการสนทนา เช่น อาชีพการทำงาน ชีวิตประจำวัน คดีการทำงาน สถานที่ท่องเที่ยว งานอดิเรก ข่าวสารทั่วไป การเปลี่ยนแปลงของเยาวราช งานประเพณี

สำคัญ ๆ ของคนจีนในเยาวราช กำหนดให้การสนทนา มีความยาว 30 นาที โดยทำความเข้าใจกับผู้ช่วยเก็บข้อมูลก่อนไปเก็บข้อมูลว่า ในการตั้งคำถามของแต่ละหัวข้อให้ดูสถานการณ์ บริบท และความเป็นไปได้ในการถาม โดยจะไม่มีคำถามหัวข้อก่อนหลัง เพราะต้องการความเป็นธรรมชาติในการสนทนา

1.4 ผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตการณ์ระหว่างการสนทนา จดบันทึกรายละเอียดของบริบทแวดล้อมต่าง ๆ ขณะบันทึกเสียงการสนทนาระหว่างผู้บอกภาษากับผู้ช่วยเก็บข้อมูลด้วยเครื่องบันทึกเสียงขนาดเล็ก

1.5 หลังจากบันทึกเสียงเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำเสียงสนทนาของผู้บอกภาษามาถอดความส่วนที่เป็นภาษาจีนแต่ใจด้วยสัทอักษร (International Phonetic Alphabet) จินดา เสงสมบุญ (2542) นิยามความหมายของสัทอักษร คือ อักษรที่ใช้เฉพาะในทางสัทศาสตร์กำหนดขึ้นเพื่อแสดงลักษณะในการออกเสียงของภาษาอย่างเป็นสากล คือ ไม่มุ่งแสดงลักษณะเฉพาะภาษาใดภาษาหนึ่งเท่านั้น

1.6 ผู้วิจัยอาศัยระบบเสียงภาษาจีนแต่ใจของปรานี ภายอรุณสุทธิ (2526) เป็นแนวทางในการถอดเสียง ได้แก่ หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาจีนแต่ใจมีทั้งหมด 19 หน่วยเสียง แบ่งเป็น พยัญชนะต้น 18 หน่วยเสียง ได้แก่ /p- t- k- ?- ph- th- kh- b- g- ts- tsh- s- h- m- n- ɲ- l- j-/ พยัญชนะท้าย 7 หน่วยเสียง ได้แก่ /-p -k -? -m - ɲ -w -j/ สระมีทั้งหมด 11 หน่วยเสียง แบ่งเป็น สระธรรมดา (Oral vowels) 6 หน่วยเสียง คือ /i e a i u o/ สระนาสิก (Nasal vowels) 5 หน่วยเสียง คือ /ĩ ē ã ü õ/ และสระประสม 8 หน่วยเสียง คือ /ia/ /iã / /io/ /iõ/ /ue/ /uē / /ua/ /uã/ ส่วนวรรณยุกต์ภาษาจีนแต่ใจมีทั้งหมด 6 หน่วยเสียง คือ วรรณยุกต์กลางระดับ /33/ วรรณยุกต์ต่ำระดับ /11/ วรรณยุกต์ต่ำตก /21/ วรรณยุกต์สูงตก /51/ วรรณยุกต์สูงระดับ /55/ และวรรณยุกต์ต่ำขึ้น /24/ แต่เมื่อพิจารณาจาก

ข้อมูลเสียงภาษาจีนแต่จิวที่เก็บมาแล้ว ผู้วิจัยพบว่า มีสระธรรมดาเพิ่มขึ้น 2 หน่วยเสียง ซึ่งไม่เหมือนกับในระบบเสียงภาษาจีนแต่จิวของปราณี กายอรุณสิทธิ์ (2526) ได้แก่ สระต่ำ-หน้า /æ/ และสระต่ำ-หลัง /ɔ/ ดังนั้น ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงปรับเปลี่ยนสระธรรมดาจาก 6 หน่วยเสียงเป็น 8 หน่วยเสียง คือ /i e æ a i u o ɔ/ หลังจากถ่ายถอดเสียงเสร็จแล้วจึงแปลคำต่อคำและแปลความหมายโดยรวมของประโยคเพื่อใช้ในการวิเคราะห์หน้าที่ของการสลับภาษา

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ เมื่อสลับจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง ทุกครั้งต้องมีหน้าที่โดยพิจารณาว่าแต่ละครั้งมีหน้าที่อะไรตามหลักเกณฑ์การวิเคราะห์หน้าที่ของการสลับภาษาของกัมเปิร์ซ (Gumperz, 1982) ดังที่กล่าวมาแล้วในหัวข้อ 2.3

ผลการวิจัยหน้าที่ของการสลับภาษา

เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนาของผู้บอกภาษาชาวไทยเชื้อสายจีนที่เป็นผู้รู้ทั้งภาษาไทยและภาษาจีนแต่จิวจำนวน 20 คน ปรากฏว่า พบหน้าที่ของการสลับภาษาตรงกับสมมติฐานทั้ง 6 หน้าที่ คือ การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง การอุทาน การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ การอธิบายเพิ่มเพื่อทำให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น การทำให้ข้อความเป็นเรื่องส่วนตัว โดยแต่ละหน้าที่มีรายละเอียดและตัวอย่าง ดังนี้

1. การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง (Quotation)

แอบเปิ้ลและไมสแกน (Apple and Muysken, 1988) สนับสนุนความคิดของกัมเปิร์ซ (Gumperz, 1977) เรื่องหน้าที่ของการสลับภาษาในการบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง โดยกล่าวว่า เมื่อผู้รู้สองภาษาขาดความรู้ในภาษาหนึ่งหรือไม่รู้ว่าจะใช้คำใดให้เหมาะสมกับเรื่องที่กำลังพูดอยู่ จะเกิดการสลับไปใช้อีกภาษาที่คิดว่าเหมาะสม เฉพาะเจาะจง และตรงกับเรื่องที่พูดมากกว่า โดยหน้าที่ของการสลับภาษาประเภทนี้ ผู้รู้

สองภาษามีความตระหนักในการใช้ภาษามากที่สุด จากข้อมูล ปรากฏหน้าที่การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึงในการสนทนาของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนเยาวราช เช่น

1. “ปรากฏว่าผมไปเรียนลัทธิคอมมิวนิสต์จากด็อกเตอร์ซุนยัดเซน คือ *suŋ33 toŋ33 sua33 siŋ33 sæ33 ti33 sɿ33 siaŋ24* (‘อุดมการณ์ความคิดของอาจารย์’) คำเขียนหมดเลยคือว่า อันไหนเป็น *sia21 huaj21 ju33 ŋi55* (‘สังคมนิยม’) อันไหนเป็น *kaŋ21 sua24 tsu33 ŋi55* (‘ลัทธิคอมมิวนิสต์’) อันไหนเป็น *tsɿ33 piŋ33 kæ33* (‘ลัทธินายทุน’) อันไหนเป็น *miŋ21 tsu24* (‘ประชาธิปไตย’) คำสอนละเอียด คำเขียนละเอียด คำเขียนดีมากเลย ปรากฏว่า มันไม่ได้น่ากลัวอะไรมากมาย ประมาณนั้นอะนะ”

ถ้อยคำที่สลับจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนแต่จิว คือ *suŋ33 toŋ33 sua33 siŋ33 sæ33 ti33 sɿ33 siaŋ24* (‘อุดมการณ์ความคิดของอาจารย์’) *sia21 huaj21 ju33 ŋi55* (‘สังคมนิยม’) *kaŋ21 sua24 tsu33 ŋi55* (‘ลัทธิคอมมิวนิสต์’) และ *miŋ21 tsu24* (‘ประชาธิปไตย’) เป็นการสลับภาษาเพื่อบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง โดยผู้บอกภาษาใช้การสลับภาษาเพื่อบ่งชี้ถ้อยคำที่เกี่ยวข้องกับประเภทของการปกครองอย่างเฉพาะเจาะจง

2. “*ʔu55 thia33 kaj21* (‘มีฟังของ’) คลื่น 98.3 *kaw33 jik55 khuj33 ʔu55 kok55 kɿ33 kɔ33* (‘เปิดฟังทั้งวัน มีเพลงจีนสากล)’”

ถ้อยคำที่สลับจากภาษาจีนแต่จิวเป็นภาษาไทย คือ คลื่น 98.3 เป็นการสลับภาษาเพื่อบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง ผู้บอกภาษามีการสลับภาษาเพื่อใช้คำให้เหมาะสมกับเรื่องที่พูด

2. การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง (Addressee specification)

ผู้วิจัยสรุปลักษณะสำคัญของการสลับภาษาเพื่อระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจงจากตัวอย่างการสลับภาษาอังกฤษกับภาษาฮินดีของกัมเปิร์ซ (Gumperz, 1982)

คือ เป็นการสลับภาษาที่เกิดขึ้นจากความตั้งใจของผู้พูด มีเจตนาเพื่อส่งสารหรือข้อความให้กับคนหนึ่งคนใดโดยเฉพาะ ซึ่งอาจเป็นการบอกกล่าว การตั้งถามคำถาม หรือการออกคำสั่งก็ได้ โดยในการสนทนาของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนเยาวราชนั้นปรากฏการสลับภาษาที่มีหน้าที่การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง เช่น

คู่สนทนา A (ผู้ช่วยเก็บข้อมูล) และ B (ผู้บอกภาษา) กำลังพูดคุยกันเรื่องร้านขายของ มี C ซึ่งเป็นคุณพ่อของ B นั่งอยู่ภายในบริเวณร้านด้วย ทั้ง A B และ C เป็นผู้รู้สองภาษา

(1) A: อันนี้กี่ปีแล้วคะ สร้างมา *jiaʔ21 tsoj21 ni55 liaw21* ('สร้างมาก็ปีแล้ว')

(2) B: 60 ปี

(3) A: โห

(4) B: [พูดกับ C] *ʔi33 ʔoj21 ta55 tɿŋ21 ʔuaj21* ('เค้าพูดภาษาจีนได้') [พูดกับ A] ยังเหลือนะ ยังเหลืออยู่ {หัวเราะ}

เมื่อพิจารณาการสลับภาษาในผลัดที่ (4) ของผู้บอกภาษา จะเห็นได้ว่าการสลับภาษาระหว่างประโยค (Intersentential code-switching) เพื่อระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง โดยผู้บอกภาษาใช้ประโยคภาษาจีนแต่ใจ *ʔi33 ʔoj21 ta55 tɿŋ21 ʔuaj21* ('เค้าพูดภาษาจีนได้') พูดกับคุณพ่อ แต่เมื่อหันมาพูดกับผู้ช่วยเก็บข้อมูลมีการสลับไปพูดประโยคภาษาไทย คือ "ยังเหลือนะ ยังเหลืออยู่" เห็นได้ชัดว่าการสลับภาษาเกิดขึ้นเพราะความตั้งใจของผู้พูดเพื่อระบุว่าเป็นผู้รับสาร

3. การอุทาน (Interjection)

เสี่ยว อานต้า (2547) กล่าวถึงคำอุทานในภาษาจีนว่า หมายถึง คำที่พูดออกมาเพื่อแสดงความรู้สึกหรือขานรับ เช่น *ʔa33 呸*, *ʔo24 噢*, *ʔaj24 ja21 哎呀* โดยคำอุทานไม่มีความสำคัญทางโครงสร้างกับส่วนประกอบอื่นภายใน

ประโยคและมักอยู่หน้าประโยค ซึ่งจะเห็นได้ว่าคำอุทานในภาษาจีนที่ยกตัวอย่างบางคำมีเสียงคล้ายกับคำอุทานภาษาไทย ดังนั้น ข้อมูลที่ปรากฏในการสลับภาษาเพื่ออุทานของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนเยาวราชจึงมีเพียงคำเดียวที่แตกต่างและเห็นได้อย่างชัดเจน คือ *ʔaj24 ja21* หรือ *ʔaj24 ja55* เช่น

A: *kim33 ni55 kuj33 huaj21* ('ปีนี้อายุเท่าไร')

B: *ʔaj24 ja21* อายุเหวอ โห *law55 liaw21 ɲow21 tsap21 tshik55 liaw21 law55 liaw55 law55 si55 liaw55* ('แก่แล้ว หัวสิบเจ็ดแล้ว แก่แล้ว แก่จะตายแล้ว') {หัวเราะ}

ส่วนที่ขีดเส้นใต้แสดงการสลับภาษา เริ่มด้วยคำอุทานภาษาจีนแต่ใจ คือ *ʔaj24 ja21* แสดงความรู้สึกเกี่ยวกับคำถาม แล้วจึงสลับเป็นภาษาไทย

4. การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ (Reiteration)

กัมเปิร์ซ (Gumperz, 1982) อธิบายหน้าที่การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำว่า บ่อยครั้งข้อความที่พูดไปแล้วถูกพูดซ้ำด้วยการสลับภาษาเพราะผู้พูดต้องการเน้นย้ำความและเพื่อทำให้ข้อความนั้นมีความชัดเจนมากขึ้น ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้วพบการสลับภาษาที่มีหน้าที่การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ เช่น

"เพราะว่า ถ้าค้าง่ายก็คือง่าย ยากก็เราอธิษฐานไม่ไหว ง่ายก็คือ *siŋ33 thi24 kiaŋ21 khaŋ33* ('ร่างกายแข็งแรง') แค่นี้ ไซ้ใหม่ ร่างกายสุขภาพแข็งแรง เออก็มั่งมีศรีสุข ร่างกายสุขภาพแข็งแรง *seŋ33 li24 heŋ21 loŋ55 siŋ33 thi24 kiaŋ21 khaŋ33* ('คำขायเจริญดี ร่างกายแข็งแรง') สี่ประโยคนี่ ก็จำ อยู่ในสมองก็พอแล้ว"

จากตัวอย่าง ข้อความที่ขีดเส้นใต้เป็นการสลับระหว่างภาษาจีนแต่ใจ คือ *siŋ33 thi24 kiaŋ21 khaŋ33* ('ร่างกายแข็งแรง') กับภาษาไทย คือ "ร่างกายสุขภาพแข็งแรง" ด้วยการพูดซ้ำสลับไปมาหลายครั้งเพื่อเน้นย้ำ

5. การอธิบายเพิ่มเพื่อให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น (Message qualification)

หน้าที่นี้เกิดจากผู้รู้สองภาษาใช้การสลับภาษาอย่างตั้งใจเพื่อถ่ายทอดใจความสำคัญและทำให้ข้อความชัดเจนมากขึ้น กัมเปอร์ซ (Gumperz, 1982) สนับสนุนว่า หน้าที่การอธิบายเพิ่มเพื่อให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้นเป็นหน้าที่ที่เกิดขึ้นมากในการสลับภาษา จากการสนทนาของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนเยาวราชปรากฏหน้าที่การอธิบายเพิ่มเพื่อให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้นด้วยการสลับภาษา เช่น

“mi²⁵⁵ kaj⁵⁵ mi²⁵⁵ kaj⁵⁵ (‘อะไร อะไร’) นะ tia²¹ ta⁵⁵ ?aj²⁴ pak²¹ su³³ อะ (‘ต้องยอมรับความจริง’) เอ่อ ยอมแพ้ง่าย ยอมนะ ก็เหมือนคนอื่นเค้าเล่นการเมืองแบบ แพ้ก็ต้องเจียบ ๆ แพ้ก็คือแพ้ วันไหนที่เป็นของเรา คือถ้าเราไม่เคยพาทีมฟุตบอลเราเข้าชิงแชมป์อะไรได้ก็อย่าไปสอนเค้าว่า ต้องเล่นฟุตบอลอย่างงี้ถึงจะไปเข้าแชมป์ได้ เนอะ แพ้ก็แพ้ไปเลย แล้วให้คนอื่นเค้า เค้ารำกอน ยังไม่ทันรำเลยก็ใช้โน่นไม่ดีได้นี้ไม่ดี หรือว่าเขาไปเขย่าโลงยังงี้ ใครจะไปทำไรได้”

จะเห็นได้ว่าการสลับจากข้อความภาษาจีนแต่จีวคือ tia²¹ ta⁵⁵ ?aj²⁴ pak²¹ su³³ อะ (‘ต้องยอมรับความจริง’) เป็นภาษาไทยเพื่ออธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อความภาษาจีนแต่จีวที่กล่าวมาให้ชัดเจนและง่ายต่อการเข้าใจมากขึ้น

6. การทำให้ข้อความเป็นเรื่องส่วนตัว (Personalization versus objectivization)

การทำให้ข้อความส่วนตัวเกิดจากต้องการหลีกเลี่ยงไม่ต้องการพูดถึงเรื่องนั้นโดยตรง ริชชีและบาเทีย (Ritchie and Bhatia, 2006) สนับสนุนว่า การสลับภาษาหรือการปนภาษามีหน้าที่สำคัญเพื่อใช้ในการหลีกเลี่ยง กล่าวคือ เกิดการสลับภาษาเมื่อกล่าวถึงคำหรือข้อความที่ไม่เหมาะสม ต้องห้าม รุนแรง หรือหยาบคาย ซึ่งมักจะถูกใช้ตอนที่พูดนอกกลุ่มและในการสนทนาที่ค่อนข้างเป็นทางการ ผู้วิจัยเห็นว่า

เป็นเพราะลักษณะของการสนทนาในงานวิจัยเป็นการสนทนากับคนนอกชุมชน อีกทั้งมีผู้สังเกตการณ์และการบันทึกข้อมูลจึงทำให้ผู้บอกภาษาเกิดความระมัดระวังและสลับภาษาเมื่อต้องการพูดถึงข้อความที่ไม่เหมาะสม นอกจากนั้น ยังพบว่าส่วนใหญ่เป็นการสลับจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนแต่จีว เช่น

1. “เล่นจนขาดทุนหมดเลย ตั้งแต่ขนาดมีเงินซื้อบ้านเป็นล้านนา สมัยนู้นปี 16 แล้วอีกก็ไปเล่นการเมือง คือ ชอบการเมืองมาก ก็ไปเล่น ๆ เสียเงินหมดเลย หมด ไม่มีเหลือ ก็ตอนนี้ยังไม่รู้อยู่ไหน jaw³³ lo²¹ (‘หนีหนี’) เลย คือเล่นแบบช่วงนั้นหัวอ๊ะเอียงซ้ายมาก แล้วเค้าว่า คือถ้าคนน้ำ ฉลาดจริง ๆ นะ อย่าไปซ่าย อย่าไปขวา”

2. “เค้าบอกว่า เดียวนี้มีคนมาพอกกับ tij²¹ sua³³ na⁵⁵ (‘คนเมืองจีน’) เยอะ พอกเงินอะ กล้าเช่า กล้าอยู่ เค้าจะซื้อที่ เห็นเค้าพูดกันนะว่าจะซื้ออะไรอะ ซื้อที่อีกตั้งเยอะแยะ”

ตัวอย่างที่ 1 และ 2 มีการสลับภาษาจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนแต่จีว เมื่อพูดถึงเรื่องที่ไม่เหมาะสม คือ jaw³³ lo²¹ (‘หนีหนี’) และการพอกเงินที่เกี่ยวข้องกับคนจีน tij²¹ sua³³ na⁵⁵ (‘คนเมืองจีน’) โดยหลีกเลี่ยงไม่ให้คนอื่นที่ไม่รู้ภาษาจีนแต่จีวเข้าใจด้วยการสลับภาษาเพื่อให้ข้อความเป็นเรื่องส่วนตัวระหว่างผู้บอกภาษากับผู้ช่วยเก็บข้อมูล

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหน้าที่ของการสลับภาษาไทยกับภาษาจีนแต่จีวของคนไทยเชื้อสายจีนที่เป็นผู้รู้สองภาษา โดยต้องการระบุว่า การสลับภาษามีหน้าที่อะไรในระบบการสื่อสาร ผู้วิจัยพบว่า หน้าที่ของการสลับภาษาไทยกับภาษาจีนแต่จีวมี 6 หน้าที่ คือ การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง การอุทาน การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ การอธิบายเพิ่มเพื่อให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น และการทำให้ข้อความเป็นเรื่องส่วนตัว ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้

ผลการวิจัยสนับสนุนผลงานของกัมเปิร์ต (Gumperz, 1982) กล่าวคือ เมื่อเกิดการสลับภาษา พบหน้าที่ของการสลับภาษาเสมอในการสื่อสาร ซึ่งอาจเป็นการบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง การอุทาน การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ การอธิบายเพิ่มเพื่อให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น หรือการทำให้ข้อความเป็นเรื่องส่วนตัว จากข้อมูลการสลับภาษาไทยกับภาษาจีนแต่ใจของคนไทยเชื้อสายจีน พบหน้าที่การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึงและการอธิบายเพิ่มเพื่อให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้นจำนวนมาก

งานวิจัยเรื่องนี้ น่าจะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มความเข้าใจเรื่องการใช้ภาษาของผู้พูดสองภาษาและสามารถนำไปต่อยอดงานวิจัยการสลับภาษาอื่น ๆ ในประเทศไทย อีกทั้งอาจนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนภาษาและการบริหารภาษาจีนแต่ใจในประเทศไทยต่อไป

สำหรับผู้สนใจเรื่องการสลับภาษา ผู้วิจัยเสนอแนะว่า ชุมชนพหุวัฒนธรรมเป็นอีกหนึ่งชุมชนที่น่าสนใจเข้าไปศึกษาการสลับภาษาของชาวไทย-ซิกซ์ ซึ่งมีการใช้ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาฮินดี และภาษาปัญจาบในการสนทนา

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเรื่องการสลับภาษาไทยกับภาษาจีนแต่ใจของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนเยาวราชและได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก “ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช (The 90th Anniversary of Chulalongkorn University Fund (Ratchadaphiseksomphot Endowment Fund))

บรรณานุกรม

- จินดา เสงสมบุรณ์. 2542. **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ทวี วัฒนาม. 2540. **ถนนเก่าในเมืองกรุง**. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อน. ปราณี กายอรุณสุทธิ. 2526. “คำยืมภาษาจีนในภาษาไทย ปัจจุบัน.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. ภาควิชา ภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2553. **พจนานุกรมศัพท์ ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- เสี่ยว อานต้า. 2547. **ไวยากรณ์จีน**. กรุงเทพฯ: ทฤษฎี.
- Apple, R. and Muysken, P. 1988. **Language Contact and Bilingualism**. London: Edward Arnold Division of Hodder & Stoughton.
- Auer, P. and di Luzio, A. (eds.). 1992. **The Contextualization of Language**. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamin Publishing Company.
- Bateson, G. 1959. The Message: ‘This is play’. In Schaffner, B. (ed.), **Group Processes**. New York: Josiah Macy Jr. Foundation. pp. 145-242.
- Boztepe, E. 2003. “Issues in Code-Switching: Competing Theories and Models.” In Working Papers in TESOL and Applied Linguistics. 3(2): 3. **Teacher College**. New York. Columbia University.
- Gumperz, J. 1977. “The Sociolinguistic Significance of Conversational Code-Switching.” **Working Papers of the Language Behavior Research Laboratory**. Berkeley: University of California.

- Gumperz, J. 1982. **Discourse Strategies**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kachru, B. B. 1983. "On Mixing." In B. Kachru (ed.), **The Indianization of English: The English Language in India**. pp. 193-207. New Delhi: Oxford University Press.
- Milroy, L. and Pieter, M. (eds.). 1995. **One Speaker, Two Languages: Cross-disciplinary Perspectives on Code-Switching**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Muysken, P. 2011. "Code-Switching." In Mesthrie, R. (ed.), **The Cambridge Handbook of Sociolinguistics**. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 301.
- Myers-Scotton, C. 1993. **Social Motivations for Codeswitching: Evidence from Africa**. Oxford: Clarendon Press.
- Poplack, S. 1980. "Sometime I'll start a Sentence in English y termino en español: Toward a Typology of Code-Switching." **Linguistics**. 18(7/8) : 581-618.
- Ritchie, W. C. and Bhatia, T. K. 2006. "Social and psychological factors in language mixing." In T. K. Bhatia and W. C. Ritchie (eds.), **The Handbook of Bilingualism**. pp. 336-352. Oxford: Blackwell:
- Sankoff, D. and Poplack, S. 1981. "A Formal Grammar for Code-Switching." **International Journal of Human Communication**. 14(1): 3-45.
- Singh, R. 1985. "Grammatical Constraints on Code-Switching: Evidence from Hindi-English." **Canadian Journal of Linguistics**. 30: 33-45.
- Sridhar, S. N. and Sridner, K. 1980. "The Syntax and Psycholinguistics of Bilingual Code-Mixing." **Canadian Journal of Linguistics**. 34: 407-416.
- Van Dulm, O. 2007. **The Grammar of English-Afrikaans Code-Switching: a Feature Checking Account**., Utrecht, the Netherlands: LOT. pp. 9-39.

วิลาสินี ดาราฉาย

สำเร็จการศึกษา ปริญญาโท อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (อ.ม.) ภาษาศาสตร์ จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2546 ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) ภาษาอังกฤษ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปี พ.ศ. 2544

ปัจจุบันเป็นอาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีปทุม และกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาเอก สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์

สำเร็จการศึกษา ปริญญาเอก ภาษาศาสตร์ (Ph.D. Linguistics) จากมหาวิทยาลัย ฮาวาย ปี พ.ศ. 2528 ปริญญาโท ภาษาศาสตร์ (M.A. Linguistics) จากมหาวิทยาลัยบราวน์ ปี พ.ศ. 2515 ปริญญาตรี อักษรศาสตรบัณฑิต (อ.บ. เกียรตินิยม) ภาษาอังกฤษ จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2511

ปัจจุบันศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์เป็นอาจารย์ภาควิชา ภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เชี่ยวชาญด้านวากยสัมพันธ์ ภาษาศาสตร์สังคม ภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ และบรรณานุกรมวารสารวิชาการนานาชาติ MANUSYA, Journal of Humanities